

Michaela Kaiserová: Komparace vybraných aspektů Kytice

Karla Jaromíra Erbena a Balad a romancí Adama Mickiewicze

(Oponentský posudok)

Predložená bakalárska práca M. Kaiserovej je pokusom o spracovanie témy, ktorá doslova implikuje komparatívny prístup. Žáner balady ako máloktorý je totiž na porovnávanie priamo predurčený, romantickej osobitne. Mickiewiczove Balady a romancy boli nielen pre českých alebo slovenských romantických básnikov inšpiráciou, nie div, že ich fascinácii sa nevyhli.

Autorka v prehľadnej štruktúre svojej bakalárskej práce vychádza z náčrtu života a zaradenia diela oboch porovnávaných autorov, resp. celkového dobového kontextu, ale aj zo solídneho teoretického zázemia, aby sa naplno venovala vlastnej komparatívnej analýze. Porovnávaním postáv (reálnych, nadprirodzených, zvieracích), prostredia, času (v ktorých sa balady odohrávajú), motívov mileneckej, materskej, otcovskej lásky, smrti, viny, trestu atď. sa dopracováva k typologickému porovnaniu, ktoré je teoreticky aj materiálno preukazné a pôvodné. Oba porovnávaní básnici vychádzali, samozrejme, predovšetkým z domácich tradícií, ľudovej slovesnosti zvlášť, ako sa ona s Felixom Vodičkom hovoriac, „včleňovala“ do romantickej literatúry. Ale aj z imanentnej špecifiky žánru v uvedenom období (mohli by sme pridať Slovákov J. Kráľa, J. Bottu, Maďara J. Aranya), ktorý bol taký vďačný na komparatívne štúdium. Básnici do neho vkladali dobové alúzie, súvislosti, ktoré v Mickiewiczovom a Erbenovom prípade mali konkrétne historické dôvody najmä pri reflexii aktuálnych národných problémov, ako to autorka často ilustruje.

Autorka sa v predloženej práci pokúša o modernú porovnávaciu typológiu, nie o pozitivistickú látkovú vplyvológiu, čo považujem za produktívne. Zmapovala tematické, motivické aspekty v interpretovaných baladách, našla pritom viaceré zhody, ktoré vyplývajú

z tradičného literárneho aj morálneho kánonu, spojeného so žánrom romantickej balady. Jej dôraz na detailnú analýzu postáv, motívov a ich zapojenie do porovnávacieho zovšeobecnenia považujem za primerané.

Autorkinu prácu so sekundárnou literatúrou považujem za adekvátnu.

Navrhujem bakalárskej práci Michaely Kaiserovej ohodnotenie stupňom výborne (1).

11. 6. 2016

Doc. PhDr. Rudolf Chmel, DrSc.